

Domnului Adrian Dorel POPA - Comisar șef de poliție penitenciară
Penitenciarul de maximă siguranță Aiud

RECOMANDAREA

nr. 48 / 6. MAR 2026

privind asigurarea condițiilor minime obligatorii de cazare, igienizare, furnizare a utilităților și exercitare a drepturilor persoanelor private de libertate.

În temeiul împuternicirii emise de Instituția Avocatul Poporului, și
, consilieri în cadrul Biroului Teritorial Alba Iulia, în calitate de reprezentanți ai Instituției Avocatul Poporului, au efectuat o anchetă la Penitenciarul cu regim de maximă siguranță Aiud, județul Alba, în vederea verificării aspectelor sesizate prin petițiile înregistrate la instituție.

1. Scopul anchetei

Ancheta a fost efectuată ca urmare a petițiilor înregistrate la sediul central al Instituției Avocatul Poporului cu nr. **4402/06.02.2026** și nr. **5853/16.02.2026**, formulate de (născut la data de
, fiul lui și persoană privată de libertate, care a fost cazată în Penitenciarul Aiud, iar la data întocmirii prezentei se află încarcerată în **Penitenciarul Botoșani**, în vederea prezentării la organele judiciare.

Petentul a reclamat, în esență, următoarele: îngrădirea dreptului la convorbiri telefonice cu familia existența mușgaiului/igrasiei și a unor pete pe pereții camerei de deținere infestarea camerei cu dăunători (insecte/rozătoare); salteaua umedă, murdară și deteriorată iluminat artificial insuficient (neon slab) lipsa/insuficiența cazarmamentului; apă potabilă cu gust neobișnuit; temperatură scăzută în cameră, calorifer nefuncțional și geamuri sparte; îngrădirea dreptului la învățătură, prin transferul de la Penitenciarul Iași (unde urma cursurile clasei a -a), susținând că la Penitenciarul Aiud nu ar exista cursuri de instruire școlară.

2. Derularea anchetei

Ancheta s-a desfășurat la sediul Penitenciarului cu regim de maximă siguranță Aiud, cu participarea, din partea unității, a domnului comisar-șef de poliție penitenciară și a domnului comisar de poliție penitenciară

La debutul activității au fost prezentate, de către reprezentanții penitenciarului, date generale privind specificul unității, modul de asigurare a drepturilor persoanelor private de libertate și principalele dificultăți întâmpinate în administrarea spațiilor de detenție. Ulterior au fost analizate punctual susținerile petentului, fiind efectuate verificări la fața locului și puse la dispoziție documente justificative.

Verificările au vizat în principal condițiile de detenție din cadrul secției („Secțiile”), în camerele în care petentul a fost cazat.

3. Constatări

Din verificările efectuate la fața locului, din discuțiile purtate și din documentele puse la dispoziție rezultă următoarele:

Condițiile materiale de detenție – Secția („Secțiile”)

Pentru configurarea condițiilor în care au fost asigurate normele minime obligatorii de cazare, au fost analizate spațiile de detenție din cadrul Secției, în camerele în care petentul a fost cazat.

Camerele destinate cazării persoanelor private de libertate din acest imobil sunt construite în sistem monovolum, au formă dreptunghiulară, iar pe laturile scurte sunt amplasate ușa de acces și fereastra camerei. Ferestrele sunt din lemn cu cercevele duble sau, după caz, tip termopan, dimensiunile acestora asigurând iluminatul și ventilația naturală.

Fiecare cameră este dotată cu paturi metalice suprapuse (tip cușetă), masă și scaune, suport TV și cuier. De asemenea, camerele în care a fost cazat petentul sunt prevăzute cu spații de depozitare a bunurilor personale, sub forma unei nișe dispuse pe trei niveluri, cu un volum de peste 0,25 mc, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului justiției nr. 2772/C/2017 privind aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

Cazarmamentul este compus din saltele, pături, cearceafuri, perne și fețe de pernă. Camerele sunt prevăzute cu instalații electrice funcționale (circuite de prize și iluminat), prize și întrerupătoare amplasate în interior, precum și corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (2x18W, flux luminos 3400 lumeni), nivelul de iluminare fiind în concordanță cu normativul NP 061-2022 privind proiectarea și executarea sistemelor de iluminat artificial din clădiri.

Instalația de încălzire este realizată prin radiatoare din fontă, dimensionate corespunzător volumului fiecărei încăperi, iar camerele sunt dotate și cu instalație de cablu TV.

Fiecare cameră de deținere dispune de grup sanitar propriu, separat de spațiul de cazare prin pereți de zidărie finisați și prevăzut cu ușă care asigură intimitatea. Grupul sanitar este dotat cu vas WC din porțelan sanitar, lavoar, cădiță de duș, oglindă, etajeră, suport hârtie, suport prosop și cuier. Ventilația naturală este asigurată prin fereastră proprie.

Unitatea este bransată la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă. A fost pus la dispoziție Raportul de încercare nr. 1557/09.10.2025 privind analiza apei potabile din cadrul secției, din care rezultă că proba analizată este corespunzătoare.

În ceea ce privește susținerile referitoare la mirosuri provenite din grupul sanitar, administrația a precizat că sistemul de canalizare este prevăzut cu sifoane cu gardă hidraulică antimiros, iar coloanele de canalizare menajeră sunt prelungite peste nivelul acoperișului, nefiind înregistrate disfuncționalități.

Caracteristicile camerelor Secției sunt următoarele:

- Dimensiuni cameră: 1,98 m x 3,98 m ($S = 7,88$ mp);
- Dimensiuni grup sanitar: 0,88 m x 3,825 m ($S = 3,36$ mp);
- Dimensiuni fereastră cameră: 1,00 m x 1,20 m;
- Dimensiuni fereastră grup sanitar: 0,44 m x 1,20 m.

Ventilația și iluminatul natural sunt asigurate prin ferestrele prevăzute la nivelul camerei și al grupului sanitar. Dimensiunile constructive ale ferestrelor corespund normelor tehnice aplicabile, proiectele tehnice fiind supuse aprobării organismelor competente. Administrația a precizat că deținutul a avut acces la sistemele de închidere ale ferestrelor, iar aerisirea încăperilor este prevăzută în programul zilnic, de cel puțin două ori pe zi.

Referitor la integritatea ferestrelor, în perioada în care petentul a fost cazat în camerele și nu au fost înregistrate distrugerii. Camera este dotată cu geamuri termopan, iar camera cu geamuri din lemn cu foaie de sticlă.

În ceea ce privește cazarmamentul, administrația a indicat că, potrivit Deciziei Directorului General al A.N.P. nr. 467/2016, persoanelor private de libertate li se asigură gratuit articole de cazarmament. Saltelele se distribuie conform prevederilor legale, sunt confecționate din material rezistent și ignifug, iar obiectele constatate cu defecțiuni sunt reparate sau înlocuite.

Igienizarea camerelor se realizează prin intervenții punctuale sau în baza unui plan de reparații curente, utilizându-se materiale specifice de igienizare și dezinsecție. Se efectuează lucrări de văruire, aplicare de glet și dezinsecție a pardoselilor și a altor suprafețe.

Încălzirea pe timpul sezonului rece se realizează prin centrala termică proprie, conform unui program aprobat de directorul unității, urmărindu-se asigurarea unei temperaturi ambientale minime de 19°C , potrivit art. 8 alin. (1) din Ordinul nr. 2772/C/2017. Programul de distribuire a agentului termic este adaptat condițiilor climatice și caracteristicilor fiecărei secții de deținere. Clădirea este prevăzută cu ziduri de 70–90 cm, izolate exterior, și radiatoare în stare de funcționare.

Pentru întreținerea lenjeriei personale și a efectelor de cazarmament, unitatea dispune de spălătorie proprie, dotată cu două utilaje profesionale de spălat (capacitate 70 kg fiecare) și două storcătoare centrifugale, iar la nivelul fiecărei secții sunt instalate mașini de spălat și uscătoare.

În ceea ce privește combaterea dăunătorilor, administrația a precizat că se desfășoară periodic acțiuni de dezinsecție și deratizare, în conformitate cu O.M.S. nr. 119/2014, prin firmă specializată, cu produse biocide avizate de Ministerul Sănătății, având efect rezidual de minimum 90 de zile. Au fost puse la dispoziție procese-verbale aferente intervențiilor (Procesul verbal de recepție nr. 1037/03.02.2026 – 05.02.2026)

Referitor la dreptul la convorbiri telefonice, acesta este asigurat conform art. 65 din Legea nr. 254/2013, prin existența telefoanelor în camere, pe holuri și în curțile de plimbare, accesul fiind permis zilnic între orele 07:00–23:00, nefiind semnalate defecțiuni în perioada analizată.

În ceea ce privește dreptul la învățătură, administrația a comunicat că în cadrul Penitenciarului Aiud se desfășoară cursuri în sistem „A doua șansă” (învățământ primar, gimnazial și profesional), în baza Protocolului încheiat între Ministerul Educației și Ministerul Justiției / Administrația Națională a Penitenciarelor (2022).

Cazarea petentului s-a realizat cu respectarea criteriilor de separațiune prevăzute de art. 111 din H.G. nr. 157/2016.

Administrația penitenciarului a precizat că depune demersuri constante pentru menținerea și îmbunătățirea condițiilor de detenție, în acord cu legislația execuțional penală în vigoare.

Audierea persoanei private de libertate nu a fost posibilă în cadrul prezentei anchete, întrucât, la data efectuării verificărilor, aceasta nu se mai afla în custodia Penitenciarului Aiud, fiind transferată într-o altă unitate de detenție.

În aceste condiții, ancheta a fost realizată exclusiv pe baza documentelor și informațiilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului, precum și a verificărilor efectuate de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului.

4. Concluzii

Din verificările efectuate rezultă că, la nivel declarativ și documentar, administrația Penitenciarului cu regim de maximă siguranță Aiud a implementat măsuri pentru asigurarea condițiilor minime obligatorii de cazare, igienizare, furnizare a utilităților și exercitare a drepturilor persoanelor private de libertate.

Nu au fost identificate elemente obiective care să confirme existența unor deficiențe sistemice sau încălcarea dispozițiilor legale incidente în cazul analizat.

Cu toate acestea, având în vedere natura aspectelor sesizate — care vizează condițiile materiale de detenție, sănătatea, igiena și accesul la educație — precum și *obligatia pozitivă a autorităților publice de a garanta dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzut de art. 22 din Constituția României, republicată, coroborat cu art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, privind interzicerea tratamentelor inumane sau degradante, se impune analiza situației și din perspectiva cadrului normativ specific executării pedepselor privative de libertate.*

În acest sens, sunt incidente dispozițiile **Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate**, care consacră principiul respectării demnității umane, precum și obligația asigurării unor condiții corespunzătoare de cazare și a unor condiții materiale adecvate de detenție.

De asemenea, sunt aplicabile prevederile **Ordinului ministrului justiției nr. 2772/C/2017**, privind aprobarea Normelor minime obligatorii referitoare la condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și dispozițiile **O.M.S. nr. 119/2014** privind normele de igienă și sănătate publică.

Sub aspectul dreptului la educație, sunt relevante dispozițiile **art. 68 și următoarele din Legea nr. 254/2013**, referitoare la organizarea și desfășurarea activităților educative și de instruire școlară, precum și prevederile Protocolului de colaborare încheiat între Ministerul Justiției și Ministerul Educației privind implementarea programului „A doua șansă” în unitățile penitenciare.

În temeiul art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în vederea realizării scopului constituțional al instituției – apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice – Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Conducerea Penitenciarului cu regim de maximă siguranță Aiud, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, să analizeze oportunitatea implementării următoarelor măsuri, în vederea consolidării garanțiilor privind respectarea drepturilor persoanelor private de libertate

- Monitorizarea periodică și documentarea sistematică a stării camerelor de detenție, cu consemnarea intervențiilor de igienizare, reparații și mentenanță efectuate;
- Asigurarea unei evidențe individuale clare privind distribuirea, verificarea și, după caz, înlocuirea articolelor de cazarmament, astfel încât orice solicitare formulată de persoanele private de libertate să fie analizată și soluționată într-un termen rezonabil;
- Continuarea și, dacă este cazul, intensificarea măsurilor de prevenire și combatere a dăunătorilor, inclusiv prin intervenții punctuale la sesizarea persoanelor private de libertate;
- Analizarea individuală a situației școlare a persoanelor transferate din alte unități penitenciare, în vederea asigurării continuității procesului educațional și evitării întreruperii parcursului școlar ca efect al transferului.

2. Conducerea Penitenciarului cu regim de maximă siguranță Aiud va comunica Avocatului Poporului – Biroul Teritorial Alba Iulia, în termen de 30 de zile de la primirea prezentei Recomandări, dacă își însușește Recomandarea și care sunt măsurile dispuse pentru punerea acestora în aplicare.

Avocatul Poporului

Renate WEBER

București.....2026

